

Fiil Cümlesinin Sırrı: **Mef'ulün bih**

الْمَفْعُولُ بِهٖ

الْمَفْعُولُ بِهٖ

4. Ünite | Adım Adım Açıklamalar ve Örnekler

Tamamlanmamış Bir Hikaye

Fiil cümlesinin temelini biliyoruz: Fiil (Eylem) ve Fail (Özne).
Bu iki öge cümlenin iskeletini oluşturur.

كتب المعلم
(Öğretmen yazdı.)

*Peki ama **NE** yazdı? Cümle tek başına tam bir anlam ifade ediyor mu?*

İşte Cevap: Mef'ulün bih (الْمَفْعُولُ بِهِ)

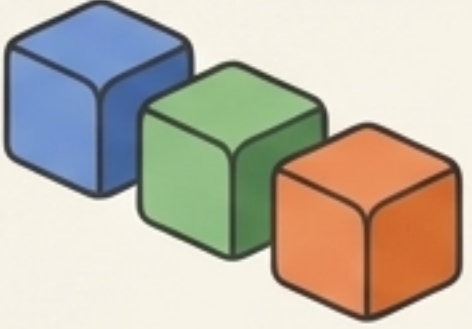

Cümlede fiilden (eylemden) doğrudan etkilenen kişiyi veya nesneyi bildiren ögedir. Türkçedeki “belirtili nesne” görevini üstlenir ve ‘**Ne, Neyi, Kimi?**’ sorularına cevap verir.

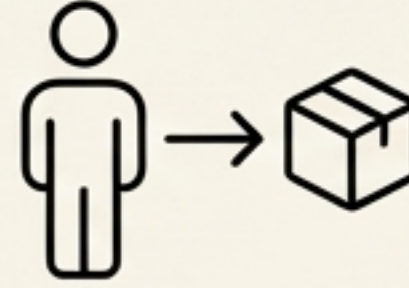
كتب المعلم الدَّرْسَ
(Öğretmen dersi yazdı.)

Bu cümlede **الدَّرْسَ** kelimesi, ‘yazma’ eyleminden doğrudan etkilenen nesnedir. İşte bu ögeye **Mef'ulün bih** diyoruz.

Kural 1: Mef'ulün bih'in Görevi ve Yeri

Fiil cümlesinde genellikle
Fiil (eylem) ve Fail'den
(özne) sonra gelir.
(Fiil + Fail + Mef'ulün bih)

Fail'in yaptığı eylemden
etkilenen isimdir.

Örnek Cümle:

شَرَبَ الطِّفْلُ اللَّبْنَ

(Çocuk sütü içti.)

"İçme" eyleminden etkilenen nedir?

→ اللَّبْنَ (Süt). O halde اللَّبْنَ kelimesi Mef'ulün bih'tir.

Kural 2: Altın Kural - İ'rab Durumu (Harekesi)

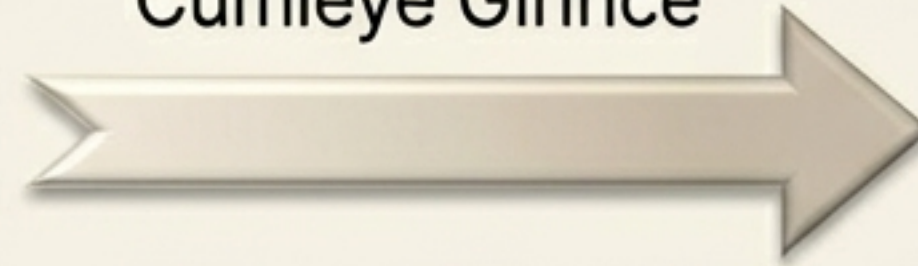
Mef'ulün bih DAİMA MANSUB'tur. (Bu durum değişmez.)

Müfred (tekil) bir isim için mansub olma alameti, son harfin harekesinin FETHA (ـَ) olmasıdır.

Yalın Hali

Cümleye Girince

Cümledeki Hali

Vurgulu Not: Kelimenin son harekesinin **dammeden** (ـُ) **fethaya** (ـَ) dönüştüğüne dikkat edin! Bu dönüşüm, onun **Mef'ulün bih** olduğunun en belirgin imzasıdır.

Farklı Cümlelerde Mef'ulün bih

Fiil (Eylem)	Fail (Özne)	Mef'ulün bih (Nesne)
فَخَصَّ	الطَّيِّبُ	الْمَرِيضَ
أَكَلَ	الطُّفْلُ	الْفَاكِهَةَ
زَارَ	الْمَعْلَمُ	الطَّالِبَ

Gözlem Notu: Tablodaki tüm Mef'ulün bih öğelerinin son harfinin **fetha** (ـَ) ile bittiğine dikkat edin. Bu, onların 'mansub' olduğunu gösterir.

Sıra Sizde: Mef'ulün bih'i Bulalım

Aşağıdaki cümlelerde Mef'ulün bih olan kelimeyi bulun ve doğru harekesini belirleyin.

1. قَدَّمَ الطَّالِبُ الْقَهْوَةَ لِصَدِيقِهِ.

2. شَاهَدَتُ زَيْنَبُ الْمَطْرَ مِنْ النَّافِذَةِ.

3. يَشْرَبُ الطِّفْلُ الْحَلِيبَ فِي الْحَدِيقَةِ.

Kendinize sorun: Eylemden etkilenen nesne hangisi?

Cevaplar ve Açıklamalar

1. قَدَّمَ الطَّالِبُ القَهْوَةَ لصديقه.

- **Mef'ulün bih:** القَهْوَةَ (Çünkü "sunma" eyleminden etkilenen kahvedir.)

2. شاهدتُ زينبُ المطرَ من النافذة.

- **Mef'ulün bih:** المطرَ (Çünkü "izleme" eyleminden etkilenen yağmurdur.)

3. يشربُ الطفلُ الحليبَ في الحديقة.

- **Mef'ulün bih:** الحليبَ (Çünkü "içme" eyleminden etkilenen süttür.)

4. Ünite Özeti: Mef'ulün bih Kontrol Listesi

GÖREVİ: Fiilden etkilenen nesnedir. '**Neyi?, Kimi?**' sorularına yanıt verir.

İ'RABI: DAİMA MANSUB'tur. Bu kural asla değişmez.

ALAMETİ: Tekil (müfred) isimlerde mansubluk alameti **FETHA**'dır (ـَ).

YERİ: Genellikle **Fiil + Fail + Mef'ulün bih** sıralamasını takip eder.

الْمَفْعُولُ بِهِ

Tebrikler!

Fiil cümlesinin en önemli sırlarından birini çözdünüz. Artık cümlelere anlam katan 'Mef'ulün bih' ögesini tanıyor ve temel kurallarını biliyorsunuz.

Gelecek Derste:

Bir sonraki dersimizde, Mef'ulün bih'in farklı isim türlerindeki (ikil, çoğul) i'rab durumlarını inceleyeceğiz.